

har nogenformhelst reel Betydning, men det, som for mig er Hovedsagen, er, at man, saavidt jeg skjønner, fra de fleste Sider erkjender, at Villighed taler for, at nogen Erstatning bør ydes for disse Kjørfler. I hvilket Omfang dette skal stee, er Noget, hvorom der kan være forskjellige Meninger, og som vil finde sin nærmere Afgjørelse, naar et Lovforslag i den Henseende nogeninde kommer til at foreligge, men at Villighed, som i saadanne Spørgsmaal fra Rigsdagens Standpunkt har ligesaa stor Vægt som den lovmæssige Ret, er tilstede, er for mig Hovedtingen, og det er mit Haab, at dette ogsaa vil blive anerkjendt af den høitærede Minister. Det er for at overbevise mig derom, at jeg med Thingets Samtykke skal tillade mig at spørge den høitærede Minister, om han agter at forelægge Rigsdagen et Forslag til Lov angaaende Erstatning for de under Krigen i 1864 til den danske Hær ydede Vægtkjørfler og andre lignende, for den enkelte Yder trykkende Byrder, som hidtil ikke ere erstatte.

Indenrigsministeren: Den ærede Forespørger citerede ganske rigtig min Udtalelse i Landsdthinget i 17de Samling i Anledning af en lignende Forespørgsel; men, hvad han ikke meddeelte, var, at jeg der udtalte — og jeg troer, med megen Bestemthed —, at en saadan Godtgjørelse, forsaavidt den skulde ydes, ikke efter min Formening burde ydes umiddelbart af Statskassen; Opgaven maatte derimod være, at søge at faae den Byrde, som var falden tungt paa det kjørepligtige Hartkorn i enkelte Dele af Landet, ligeligt fordeelt paa alt kjørepligtigt Hartkorn. Tanken om at udrede Erstatning af Statskassen troer jeg ikke, jeg er gaaet ind paa. De nærmere Undersøgelser, som jeg den Gang lovede at foranstalle, har jeg ogsaa foretaget, men Resultatet af disse har netop bestemt mig til ikke at forelægge en saadan Fordelingslov, hvorhos jeg dog skal bemærke, at jeg havde været saa fuldt beredt paa, at Resultatet af Undersøgelserne vilde være blevet et heelt andet, end det blev, at jeg endog havde liggende ubearbejdet et Lovforslag om, paa hvilken Maade Fordelingen af denne Byrde skulde have fundet Sted over det hele kjørepligtige Hartkorn i Landet. De forskjellige Oplysninger, til hvilke

jeg har henpeget, har jeg indhentet for hvert Amts Vedkommende, og jeg har maattet indhente dem paa den Maade, idet de Oplysninger, som af Krigsministeriet bleve stillede til min Disposition, aldeles ikke vare fyldestgjørende; i ethvert Fald udkrævede de en saadan Bearbejdelse, at det vilde være langt lettere og hurtigere at indhente Oplysningerne umiddelbart hos Amtene. Resultatet var nu dette, at selv om man vilde ansætte Værdien af et Vægt-døgn til den dobbelte Priis mod, hvad den blev ansat til i den af den ærede Forespørger citerede Lov af 1853, vilde det samlede Beløb ikke naae nogen større Sum end Lidt over 200,000 Rd.; det vilde altsaa være en Udredelse af Lidt over 100,000 Rd. af nogle Amter til Dækningen af Meerudgiften i andre Amter. Efter Resultatet af disse Oplysninger, med Hensyn til Omfanget af Byrden henholdsvis i de forskjellige Dele af Landet, forekom det mig, at der var ringe, for ikke at sige ingen Anledning til at fremkomme med et Lovforslag i denne Retning, og det saameget mindre, som jeg troer, at der skulde meget tvingende Omstændigheder til, naar man skulde give et Præcedens, der ubetinget vilde blive benyttet og betragtet som bindende for Fremtiden. Naar man, for at udjævne en mindre Byrde i disse Krigsaar, skulde indlade sig paa enten umiddelbart at betale Beløbet af Statskassen eller, hvad jeg ubetinget vilde foretrække, at fordele den paa det kjørepligtige Hartkorn — thi det er en Byrde, der nu retligt alene hviler paa dette, — troer jeg ikke, det vilde kunne undgaaes efter fremtidige Krige, hvor Byrden kunde blive langt større, nødtvungen at følge det samme System. Den ærede Forespørger henviste til Loven af 1853 som den, der allerede havde aabnet den Vej at give Erstatning. Jeg skal ikke indlade mig paa at bedømme, hvorvidt der var Nødvendighed tilstede for at komme ind paa det System, man da fulgte, men den ærede Forespørger vil vistnok give mig Ret i, at Kjørselekspræstationerne for disse 3 paa hinanden følgende Krigsaar havde naaet et ganske andet Beløb, og at Byrden da i en ganske anden Grad var koncentreret paa en enkelt Deel, ja, jeg kan sige paa et Hjørne af Landet, end Tilfældet er nu. Det viser sig netop ved Op-